

MỸ ĐIỀU CHỈNH CHÍNH SÁCH ĐỐI VỚI KHU VỰC CHÂU Á - THÁI BÌNH DƯƠNG

NGUYỄN NHÂM – LÊ THÀNH*

Sau khi lên nắm quyền, Tổng thống Ô-ba-ma đã có nhiều cố gắng trong việc kiến tạo một nước Mỹ tiếp tục hùng mạnh và khôn ngoan hơn. Tuy nhiên, sau hơn một năm cầm quyền Đảng Cộng hoà đã kịch liệt phê phán chính sách đối ngoại của Chính quyền Ô-ba-ma, nhất là tại khu vực Châu Á - Thái Bình Dương. Việc Đảng Dân chủ bị mất thế đa số tuyệt đối tại Thượng viện trong cuộc bầu cử vừa qua tại bang Ma-xa-chu-xét, sự kiện chưa từng có trước đây là một minh chứng. Đây cũng là một trong những nguyên nhân chủ yếu khiến cho chính quyền Mỹ phải quan tâm hơn đến việc điều chỉnh chính sách đối với khu vực CATBD. Bài viết xin đề cập đến vấn đề Mỹ điều chỉnh chính sách đối với khu vực Châu Á - Thái Bình Dương với các nội dung chủ yếu sau:

1. Tham vọng sớm chấm dứt cuộc chiến ở Áp-ga-ni-xtan

Ngày 01.12.2009, Tổng thống Ô-ba-ma công bố chiến lược mới tại Áp-ga-ni-xtan nhằm triệt phá lực lượng Ta-li-ban và An Kê-đa trong vòng 18 tháng. Trong đó nổi lên 3 vấn đề: (1) Cam kết triển khai thêm 30.000 quân cho chiến trường Áp-ga-ni-xtan nâng tổng số binh lính Mỹ ở Áp-ga-ni-xtan lên gần 100.000 quân. Mục tiêu của Mỹ ở Áp-ga-ni-xtan nhằm truy quét An Kê-đa ở biên giới Áp-ga-ni-xtan và Pa-ki-xtan, bảo đảm an ninh tại các khu vực phía Nam và phía Đông; củng cố

lực lượng an ninh và chính quyền Áp-ga-ni-xtan, từng bước chuyển giao quyền lực. (2) Hợp tác với lực lượng Ta-li-ban ôn hoà và tìm cách lôi kéo một bộ phận này về với chính quyền Ka-dai, cách ly thành phần Ta-li-ban cực đoan khỏi dân chúng. (3) Kêu gọi NATO (thêm 7.000 - 10.000 quân) và các nước khác tăng cường hợp tác tiêu diệt tàn quân Ta-li-ban, sớm chấm dứt cuộc chiến này.

Ngày 01.02.2010, Tổng thống Ô-ba-ma yêu cầu Quốc hội phê chuẩn khoản dự chi ngân sách quốc phòng tài khoá 2011 trị giá 708,2 tỷ USD, trong đó dành tới 159,3 tỷ USD chi cho sứ mệnh quân sự tại I-rắc, Áp-ga-ni-xtan và Pa-ki-xtan. Chính phủ Mỹ cũng yêu cầu chi 33 tỷ USD bổ sung cho năm tài khóa 2010 để phục vụ cho việc tăng cường các chiến dịch quân sự và tình báo tại Áp-ga-ni-xtan, Pa-ki-xtan và rút lực lượng Mỹ tại I-rắc. Báo cáo quốc phòng 2010 (QDR-2010) của Mỹ khẳng định, một trong những mục tiêu ưu tiên hàng đầu của Mỹ vẫn là giành thắng lợi trên các chiến trường I-rắc, Áp-ga-ni-xtan và trong cuộc chiến chống khủng bố.

Tuy nhiên, trên thực tế thời gian qua cho thấy chiến lược mới của Mỹ ở Áp-ga-ni-xtan vẫn chưa đưa lại hiệu quả, thậm trí mối quan hệ giữa Mỹ và Áp-ga-ni-xtan lại nảy sinh mâu thuẫn mới được coi là "đáng lo ngại". Trong bài phát biểu trước các quan chức bầu cử Ápganixtan (01.04.2010), Tổng thống Cadai đã chỉ trích Liên Hiệp Quốc và cộng đồng quốc tế là đã "tạo ra gian lận lớn" trong cuộc bầu cử tổng thống ở nước này. Tiếp đó, ngày

* Nhà Nghiên cứu

04.04.2010, Tổng thống Ápganixtan Hamít Caidai lại gặp Tư lệnh các lực lượng Mỹ tại nước này, Tướng Xtanli MắcCraixtan và thủ lĩnh các bộ tộc ở miền Nam tại thành phố Candaha trong bối cảnh đang có sự căng thẳng. Đây là thành phố nằm sâu trong căn cứ địa của lực lượng nổi dậy Taliban, phần lớn trong số 30.000 quân mà Tổng thống Ôbama cam kết tăng viện tới Ápganixtan đang được triển khai. Mâu thuẫn chắc sẽ không giảm đi do Mỹ đang chuẩn bị cho cuộc tiến công lớn vào khu vực Candaha và chủ trương đàm phán với phái ôn hoà trong lực lượng Taliban của chính quyền của ông Caidai. Điều đó cho thấy, thời hạn cho cuộc chiến đang tới gần, nhưng chiến thắng thì vẫn đang còn ở phía trước. Liệu Mỹ có lặp lại chính sách “thay màu da cho xác chết” mà họ đã áp dụng cách đây hơn 40 năm ở Việt Nam ?

2. Tăng cường ảnh hưởng kinh tế và quân sự đối với Châu Á Thái Bình Dương

Ngày 21.01.2010, Ủy ban Đối ngoại Thượng viện Mỹ đã tiến hành phiên điều trần về những nguyên tắc cơ bản trong chính sách can dự của Mỹ đối với khu vực Châu Á Thái Bình Dương, khẳng định tương lai của khu vực gắn chặt với lợi ích của Mỹ và Mỹ là một phần không thể thiếu trong giải quyết các thách thức và nắm bắt các cơ hội trong thế kỷ XXI. Mỹ sẽ tiếp tục mở rộng và đẩy sâu can dự chiến lược dựa trên 5 nguyên tắc cơ bản: (1) Thành lập hệ thống đồng minh và các mối quan hệ đối tác song phương của Mỹ; (2) Xây dựng một nghị trình chung của khu vực về an ninh và kinh tế; (3) Sự hợp tác được định hướng theo tính hiệu quả; (4) Thúc đẩy tính mềm dẻo và sáng tạo của các hợp tác đa phương; (5) Định hình cơ chế với các đối tác quan trọng trong khu vực nhằm phát huy hiệu

quả hợp tác, xây dựng sự tin cậy và giảm va chạm cạnh tranh.

Mỹ khẳng định sự tham gia tích cực, gắn kết của Mỹ là yếu tố quyết định đến thành công của các cơ chế khu vực, không chấp nhận đứng ngoài quá trình hội nhập kinh tế và thị trường tự do đang diễn ra trong khu vực.

Chính quyền Ô-ba-ma sẽ triển khai một chiến lược thương mại rõ ràng và mạnh mẽ hơn với Châu Á - Thái Bình Dương, tập trung nỗ lực vào việc đẩy mạnh hội nhập kinh tế Mỹ vào chuỗi sản xuất và cung ứng khu vực, chủ động đàm phán và sớm kết thúc các thỏa thuận thương mại để mở rộng thị trường cho xuất khẩu của Mỹ; đồng thời, mở thị trường Mỹ cho nhập khẩu có lợi cho nền kinh tế từ các nước khác. Tăng cường thực thi các quy định, tiêu chuẩn về thương mại, hải quan nhằm hạ thấp các rào cản thương mại và đầu tư, cải thiện tính minh bạch của thị trường, bảo vệ sở hữu trí tuệ, tiêu chuẩn hoá lao động, môi trường, thúc đẩy các hình thái tăng trưởng kinh tế cân đối, rộng mở và bền vững hơn, tăng cường kích cầu nội địa. Thực thi chính sách tỷ giá công bằng, không hạ thấp đồng nội tệ nhằm tạo lợi thế cạnh tranh xuất khẩu bất bình đẳng. Khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi hơn cho các doanh nghiệp, nhất là doanh nghiệp vừa và nhỏ, đầu tư và phát triển sản xuất, kinh doanh trong khu vực. Đơn giản hóa các thủ tục, quy định xuất xứ để tạo thuận lợi cho các thỏa thuận thương mại ưu đãi. Tăng cường đầu tư vào xây dựng mới, cải thiện, nâng cấp các cơ sở hạ tầng ở khu vực như hệ thống giao thông vận tải, liên lạc, hậu cần, bến cảng... nhằm thuận lợi hóa hoạt động xuất khẩu và đầu tư thông suốt, nhanh chóng, kịp thời và hiệu quả. Đẩy mạnh tuyên truyền, quảng bá

về lợi ích của xuất khẩu và thương mại đối với kinh tế Mỹ cũng như kinh tế khu vực.

Về quân sự, Mỹ chủ trương điều chỉnh, tăng cường lực lượng tới khu vực Châu Á-Thái Bình Dương, mở rộng hợp tác quân sự và tìm kiếm đối tác mới. Hồi tháng 2 năm nay Quân đội Mỹ đã tiến hành cuộc tập trận lớn nhất khu vực Châu Á -Thái Bình Dương ở Thái Lan. Đây là cuộc tập trận có sự tham gia của quân đội Thái Lan, Nhật Bản, Indonesia, Singapore và Hàn Quốc. Tại buổi lễ mở màn cuộc tập trận, Đại sứ Mỹ Eric G. John phát biểu, cuộc tập trận mang tên "Cobra Gold" (Hổ mang Vàng) đã bước sang năm thứ 29 và nó đã trở thành "sự kiện trình diễn quân sự đa quốc gia". "Mỹ tiếp tục xem cuộc tập trận này là một biểu tượng quan trọng cho cam kết của quân đội Mỹ về việc duy trì hòa bình và an ninh ở khu vực Châu Á".

Như vậy, để tiếp tục khẳng định vị thế của mình trên trường quốc tế, Mỹ đã quan tâm đặc biệt đến Châu Á-Thái Bình Dương - khu vực năng động nhất của nền kinh tế thế giới không chỉ bằng sức mạnh kinh tế mà bằng cả sức mạnh quân sự. Vì thế, các nhà nghiên cứu cho rằng quan hệ đối ngoại quốc phòng khu vực Châu Á - Thái Bình Dương trong những thập kỷ tới sẽ diễn ra phức tạp và đầy kịch tính.

3. Tiếp tục tăng cường củng cố quan hệ với các nước đồng minh chủ chốt tại khu vực

Với Nhật Bản: Kể từ khi Ô-ba-ma lên cầm quyền đến nay, quan hệ đồng minh Mỹ - Nhật tiếp tục được thúc đẩy mạnh. Từ ngày 13 - 15.11.2009, Tổng thống Mỹ Ba-rắc Ô-ba-ma đã có chuyến thăm chính thức tới Nhật Bản. Trong cuộc hội đàm cấp cao, hai bên đã nhất trí: Cam kết phát triển và làm

sâu sắc thêm quan hệ đồng minh Nhật - Mỹ; khẳng định quan hệ giữa hai nước là nền tảng đảm bảo hòa bình và ổn định khu vực Châu Á - Thái Bình Dương; khẳng định nhanh chóng thống nhất về vấn đề di chuyển căn cứ không quân Phu-ten-ma. Trong QDR-2010, Mỹ xác định tăng cường củng cố quan hệ đồng minh, xây dựng quan hệ đối tác chiến lược mới ở những khu vực trọng điểm, theo đó Bộ quốc phòng Mỹ đang hợp tác chặt chẽ với đồng minh chiến lược Nhật Bản và Hàn Quốc nhằm triển khai các kế hoạch đã được thống nhất; chia sẻ tầm nhìn tiến tới xây dựng liên minh song phương, khu vực và trên phạm vi toàn cầu; tập hợp lực lượng; cấu trúc lại vai trò và khả năng hợp tác đồng minh trong lĩnh vực an ninh; tăng cường khả năng ngăn chặn và tác chiến.

Với Hàn Quốc: Cùng với Nhật Bản, Hàn Quốc là đồng minh then chốt của Mỹ tại Đông Bắc Á. Chính quyền Ô-ba-ma đẩy mạnh quan hệ với Hàn Quốc theo hướng chiến lược mới, trong đó ưu tiên hiện đại hoá liên minh Mỹ-Hàn. Trong chuyến thăm Hàn Quốc của Tổng thống Ô-ba-ma (12.2009), hai bên đã thảo luận về các biện pháp thúc đẩy quan hệ song phương. Mỹ cam kết bảo đảm an ninh cho Hàn Quốc trước các mối đe dọa từ phía Triều Tiên; tăng cường phối hợp với Hàn Quốc trong đàm phán 6 bên về vấn đề hạt nhân của Triều Tiên; khuyến khích Hàn Quốc tham gia đối thoại an ninh "Mỹ - Nhật - Hàn"; thúc đẩy việc phê chuẩn Hiệp định Thương mại Tự do song phương; giúp Hàn Quốc tăng cường khả năng quân sự nhằm chuyển giao quyền kiểm soát tác chiến thời chiến cho Hàn Quốc vào năm 2012; tăng cường hợp tác trong các lĩnh vực an ninh phi truyền thống, nhân đạo, thiên tai, chống phổ biến vũ khí giết người hàng loạt... Với việc tăng cường củng cố quan hệ với 2 nước đồng

minh chủ chốt tại khu vực Mỹ hy vọng sẽ tạo ra cơ sở cho tiềm lực và sức mạnh của Mỹ trong cuộc cạnh tranh quyền lực với các nước mới nổi như Trung Quốc và Ấn Độ trong tương lai gần. Cho đến nay mặc dù cả 2 nước Nhật, Hàn đều coi Mỹ là đồng minh số một; tuy nhiên, với tiềm lực và vị thế của mình cả 2 nước đều có tham vọng vươn lên ngày càng tỏ ra muốn có tiếng nói độc lập hơn với Mỹ; nhất là Nhật Bản đang từng bước thể hiện vai trò cường quốc không chỉ về kinh tế mà còn là cường quốc cả về mặt quân sự. Do đó, trong mối quan hệ đồng minh với Mỹ thì tính chất *phụ thuộc* trước đây đang được thay thế bằng *quan hệ tùy thuộc lẫn nhau* trong tương lai gần.

4. Quan hệ Mỹ-Trung: Vừa tăng cường hợp tác, vừa kiểm chế, ngăn chặn

Thực tế quan hệ Mỹ - Trung năm qua và dư luận trong nước Mỹ cho thấy, chủ trương mềm của Ô-ba-ma với Trung quốc đã không mang lại hiệu quả như Mỹ mong muốn. Giới phân tích và giới chức Mỹ nói chung ngày càng tỏ ra khó chịu trước những nhượng bộ và nhún nhường của Chính quyền Ô-ba-ma với Trung Quốc, vì không những không mang lại kết quả thực chất mà còn làm tổn hại đến vị thế siêu cường của Mỹ. Mặc dù ngay trong năm cầm quyền đầu tiên, Chính quyền Ô-ba-ma đã luôn chú trọng đẩy mạnh can dự mềm với Trung Quốc, nâng cấp đối thoại chiến lược, trao đổi gặp gỡ, tránh né đề cập đến các hồ sơ dân chủ, nhân quyền hay chỉ trích Trung Quốc thao túng đồng Nhân dân tệ, nhưng quan hệ của Mỹ với Trung Quốc hiện vẫn chỉ mang tính hình thức. Chính quyền Ô-ba-ma cho rằng họ càng nhượng bộ thì Trung Quốc càng tỏ ra quyết đoán và tự tin thái quá. Theo Mỹ, Trung Quốc ngày càng quyết đoán hơn trong các

toan tính chiến lược, công khai va chạm mâu thuẫn với Mỹ.

Tuy nhiên, do Trung Quốc có vai trò quan trọng trong chính sách đối ngoại của Mỹ, trong khi Mỹ vẫn đối mặt với nhiều khó khăn lớn ở cả trong và ngoài nước, nên Chính quyền Ô-ba-ma vẫn buộc phải tiếp tục tăng cường hợp tác với Trung Quốc để tranh thủ sự ủng hộ của nước này, nhưng sẽ gia tăng mặt kiểm chế, ngăn chặn Trung Quốc, nhằm buộc Trung Quốc phải chấp thuận một số nhu cầu của Mỹ.

Mới đây, Ngoại trưởng Mỹ Hi-la-ri Clinton đã cảnh báo Trung Quốc có nguy cơ bị “cô lập về ngoại giao và nguồn cung cấp năng lượng” nếu không ủng hộ các nghị quyết của Liên hợp quốc về I-ran. Gần đây, Quốc hội Mỹ đã ra nghị quyết thúc ép Trung Quốc phải tăng giá đồng Nhân dân tệ trong năm 2010; tuyên bố bán vũ khí cho Đài Loan theo một Hiệp định thời kỳ Tổng thống Bu-so trị giá 6,4 tỷ USD; Tổng thống Ô-ba-ma và Ngoại trưởng Mỹ gặp Đạt Lai Lạt Ma tại Nhà Trắng, tăng cường tuyên truyền “mối đe dọa từ Trung Quốc”. Mỹ tiếp tục điều chỉnh bố trí lực lượng tại khu vực nhằm tạo thế, bao vây, ngăn chặn Trung Quốc.

Trung Quốc đã có những phản ứng mạnh về mặt ngoại giao trước sức ép đang tăng lên của Mỹ, đặc biệt là sau vụ Mỹ bán vũ khí cho Đài Loan và Tổng thống Ô-ba-ma tiếp Đạt Lai Lạt Ma và đòi Trung Quốc tăng giá đồng nhân dân tệ: Dọa ngừng mọi tiếp xúc về quân sự và an ninh với Mỹ; Bộ Ngoại giao, Bộ Quốc phòng đều khẳng định không nhượng bộ Mỹ, coi việc bán vũ khí cho Đài Loan và tiếp Đạt Lai Lạt Ma là đi ngược lại 3 thông cáo chung và tuyên bố chung Trung - Mỹ và can thiệp vào nội bộ Trung Quốc; giới học giả cũng khẳng định Mỹ sẽ phải trả giá đắt. Tháng

02.2010, Trung Quốc đã bán ô ạt trái phiếu Chính phủ Mỹ, nhằm trả đũa Mỹ do những căng thẳng trong quan hệ Mỹ - Trung ngày càng leo thang trên nhiều lĩnh vực. Tuy nhiên, Trung Quốc đã cho phép tàu sân bay USS Nimitz của Mỹ vào thăm Hồng Kông trước khi lên đường sang Á-p-ga-ni-xtan và để ngỏ khả năng thương lượng về tỷ giá đồng nhân tệ.

Với tham vọng và toan tính của cả hai nước Mỹ - Trung, giới phân tích quốc tế cho rằng nguy cơ “đồi đầu chiến lược” và “chiến tranh mềm” giữa hai nước là khó có thể vượt qua.

5. Quan hệ Mỹ – ASEAN: Mở rộng can dự trên thực tế

Sau khi Mỹ chính thức ký Hiệp ước Hợp tác và Thân thiện ở Đông Nam Á (TAC) tại Hội nghị Diễn đàn An ninh khu vực ASEAN lần thứ 16 (ARF-16) tổ chức ở Thái Lan (7.2009), khi tham dự Hội nghị Thượng đỉnh APEC và Hội nghị thượng đỉnh Mỹ - ASEAN tại Xin-ga-po (11.2009), Tổng thống Ô-ba-ma khẳng định: “Mỹ cam kết thực hiện chính sách tăng cường can dự với Đông Nam Á” thông qua các đồng minh và đối tác mới. Mỹ mong muốn cùng ASEAN thúc đẩy tiến bộ ở Mi-an-ma và thành lập nhóm nhân sĩ Mỹ - ASEAN. Ngay trong tháng 01.2010, Ngoại trưởng Mỹ Hi-la-ri Clinton đã có chuyến thăm các nước Pa-pua Niu Ghi-nê, Ô-xtrây-li-a, Niu Di-lân với 5 mục tiêu: (1) Xác định tầm quan trọng của vành đai chiến lược Châu Á - Thái Bình Dương ngăn chặn ảnh hưởng của Trung Quốc; (2) Tái khẳng định sự trở lại Châu Á Thái Bình Dương của Mỹ và “tạo sự tin tưởng, trấn an” ASEAN với các cam kết của Mỹ; (3) Chuẩn bị cho các chuyến công du của Tổng thống Ô-ba-ma năm 2010, trong đó có ASEAN; (4) Củng cố và thắt chặt quan hệ đồng minh với Ô-xtrây-li-a, Niu Di-lân; triển khai hợp tác toàn diện của Mỹ đối với các đối tác trong khu vực

Châu Á – Thái Bình Dương; (5) Thảo luận việc chuẩn bị nội dung cho cuộc gặp về Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP) tổ chức vào năm 2010. Trước đó, ngày 14.12.2009, Chính quyền Ô-ba-ma đệ trình Quốc hội Mỹ phê chuẩn Kế hoạch triển khai Hiệp định TPP, một Hiệp định thương mại tự do với dự kiến có 7 quốc gia thuộc Châu Á - Thái Bình Dương tham gia (Việt Nam, Xin-ga-po, Ô-xtrây-li-a, Niu Di-lân, Bru-nây, Chi-lê và Pê-ru).

Trong QDR-2010, Mỹ xác định, tại Đông Nam Á, Bộ Quốc phòng Mỹ đang tăng cường thúc đẩy quan hệ đồng minh, ổn định lâu dài với Thái Lan, Phi-líp-pin; làm sâu sắc thêm quan hệ đối tác với Xin-ga-po; phát triển các mối quan hệ chiến lược mới với In-đô-nê-xi-a, Ma-lai-xi-a và Việt Nam nhằm giải quyết các vấn đề khu vực (chống khủng bố, buôn bán ma tuý; ủng hộ các hoạt động trợ giúp nhân đạo). Mỹ tăng cường viện trợ, lôi kéo các nước trong khu vực tham gia các diễn tập quân sự, như cuộc diễn tập gìn giữ hoà bình “Người lính Ăng-co”, CARAT, “Cope Tiger 2010”, “Hổ mang vàng”...

6. Quan hệ Mỹ – Việt: tăng cường hợp tác cùng có lợi

Mỹ đánh giá cao vai trò tích cực của Việt Nam trong cộng đồng quốc tế và ASEAN, tiếp tục đẩy mạnh quan hệ với Việt Nam theo hướng “sẽ phát triển quan hệ với Việt Nam sâu sắc hơn trên cơ sở cùng có lợi”, đồng thời mong muốn hợp tác chặt chẽ khi Việt Nam đảm nhận Chủ tịch ASEAN năm 2010. Hai bên tiếp tục hợp tác, trao đổi về dự kiến một số hoạt động song phương với Mỹ của Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng nhân dịp dự Hội nghị cấp cao về an ninh hạt nhân tại Oa-sinh-ton tháng 4.2010; dự kiến các hoạt động tổ chức kỷ niệm 15 thiết lập quan hệ ngoại giao song phương, thúc đẩy tổ chức Hội nghị cấp

cao ASEAN - Mỹ lần thứ 2 tại Hà Nội và xúc tiến khả năng Tổng thống Ô-ba-ma thăm chính thức Việt Nam nhân dịp này, Ngoại trưởng H.Clin-ton tham dự ARF và thăm Việt Nam vào tháng 7.2010.

Trong chuyến thăm Việt Nam (02.2010), Phó Trợ lý Ngoại trưởng Mỹ về Đông Á - Thái Bình Dương Scot Ma-xi-en cho biết: Mỹ tiếp tục coi trọng tăng cường quan hệ sâu rộng với Việt Nam vì những lợi ích chiến lược lâu dài; coi Việt Nam có vai trò ngày càng quan trọng tại khu vực, muốn Việt Nam đóng vai trò quốc tế lớn hơn và hợp tác với Mỹ nhiều hơn trong các vấn đề quốc tế và khu vực, nhất là cương vị chủ tịch ASEAN năm 2010; khẳng định Mỹ sẽ xây dựng quan hệ Mỹ - Việt thành một trong những mối quan hệ quan trọng nhất đối với Mỹ ở khu vực và theo đó sẽ hợp tác với Việt Nam xử lý vấn đề dân chủ, nhân quyền, tôn giáo không để cản trở mục tiêu trên. Lần đầu tiên trong QDR-2010 Mỹ xác định Việt Nam là nước cần xây dựng quan hệ chiến lược mới.

Mỹ cũng khẳng định ủng hộ các công ty Mỹ, trong đó có các công ty dầu khí, đầu tư ở Việt Nam. Đại diện Thương mại Mỹ đề nghị hai bên tích cực hợp tác giải quyết một số vấn đề phía Mỹ quan tâm làm cơ sở để Mỹ đẩy nhanh xem xét cấp quy chế ưu đãi thuế quan phổ cập (GPS) cho Việt Nam, công nhận Việt Nam có nền kinh tế thị trường và là “nước đang phát triển” theo cam kết BTA và WTO.

Mỹ tiếp tục đẩy mạnh liên kết, hợp tác giáo dục - đào tạo với mục tiêu: Tạo sự liên kết giữa các trường đại học và cao đẳng của hai nước; tăng số học viên Việt Nam sang học tập tại Mỹ; chú trọng đẩy mạnh hỗ trợ và phát triển hệ thống giáo dục đào tạo tư nhân ở nhiều cấp học tại Việt Nam.

Về quốc phòng, đã có nhiều hoạt động thúc đẩy quan hệ hợp tác, trao đổi đoàn, quân y, đào tạo, tìm kiếm cứu nạn, tìm kiếm quân nhân mất tích trong chiến tranh (MIA), rà phá bom mìn, phòng chống tội phạm, ma túy. Trong chuyến thăm Mỹ của Bộ trưởng Phùng Quang Thanh (12.2009), hai bên trao đổi thẳng thắn, cởi mở và xây dựng, cùng bày tỏ hài lòng về quan hệ quốc phòng hai bên thời gian qua. Mỹ đánh giá cao và cảm ơn sự hợp tác tích cực và có hiệu quả của Việt Nam trong hợp tác POW/MIA, nhất trí về thiết lập cơ chế đối thoại quốc phòng cấp Thứ trưởng Quốc phòng và tổ chức đối thoại lần đầu vào Quý 2/2010 tại Hà Nội, tiếp tục hợp tác giải quyết hậu quả của chiến tranh; tìm kiếm cứu nạn trên biển; quân đội hai nước tiếp tục đẩy mạnh hợp tác trong nhiều lĩnh vực trên cơ sở phù hợp chính sách và an ninh quốc gia của mỗi nước.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Home.vnn.vn, *Mỹ công bố chính sách đối với khu vực CATBD*. Cập nhật 13.01.2010.
2. Đất Việt, *Mỹ giành ảnh hưởng ở Châu Á – Thái Bình Dương*, Cập nhật 11.1.2010.
3. Báo mới.com, *Tổng thống Ápganitan gặp chỉ huy các lực lượng Mỹ và tộc trưởng Candaha*, Cập nhật 04.04.2010.
4. Doanh nhân Saigon Online, *Cách tiếp cận mới của Mỹ đối với ASEAN*, Cập nhật 23.08.2009 .
5. BBC Tiếng Việt, *Mỹ thành “đối tác chiến lược” của Việt Nam?* Cập nhật 05.03.2010.
6. Vovnews.vn, *Chính sách đối ngoại của Mỹ đối với ASEAN và Việt Nam có gì mới?* Cập nhật 25.03.2010.